

LA/Nelli Vaara

27.11.2024

Verohallinto

**Lausuntopyyntö luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi vakuutetun sairausvakuutusmaksusta
VH/1986/00.01.00/2024**

Verotusyksikkö pyytää Eläketurvakeskuksen lausuntoa luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi *Vakuutetun sairausvakuutusmaksu*.

Eläketurvakeskuksen lausunto

Ohjeluonnoksessa on työeläkelaitosten osalta käytetty termiä eläkevakuutuslaitos. Eläketurvakeskus toteaa, että tarkoituksenmukaisempaa olisi käyttää termiä *eläkelaitos* tai *työeläkelaitos*. Eläkelaitos on työeläkelainsäädännössä määritelty käsite, jolla tarkoitetaan yksityisen alojen eläketurvaa hoitavia työeläkevakuutusyhtiöitä, eläkekassoja, eläkesäätiötä, Merimieseläkekassaa ja Maatalousyrittäjien eläkelaitosta sekä julkisten alojen eläkelaitosta Kevaa. Lisäksi huomiona, että Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta (Mela) on käytetty virheellisesti nimeä Maatalousyrittäjien eläkevakuutuslaitos ohjeluonnoksessa kohdassa 2.3.3.

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.3.1.1 on viitattu eläkelakien tarkoittamaan laskennalliseen vakuutuspalkkaan ja kohdassa 3.3.2 eläkelakien tarkoittamaan vahvistettuun YEL- ja MYEL-työtuloon, joiden osalta viittaukset eläkelakeihin tulisi Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan tarkentaa koskemaan *työeläkelakeja*.

Ohjeluonnoksen kohdassa 1.2 todetaan, että ”työntekijän kuulumisen Suomen sairausvakuutusturvaan ratkaisee Kansaneläkelaitos (Kela) tai Eläketurvakeskus (ETK).” Eläketurvakeskus toteaa, että se ratkaisee Suomen *sosiaaliturvaan* kuulumisen sellaisten henkilöiden osalta, jotka lähtevät tekemään työtä Suomesta toiseen EU- tai ETA-maahan tai sellaiseen maahan, jonka kanssa Suomella on sosiaaliturvasopimus. Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan tarkoituksenmukaisempaa olisi puhua *ratkaisusta sosiaaliturvaan kuulumisesta*, koska muutoin ohjeen lukijalle voi muodostua virheellinen käsitys ratkaistavasta asiasta.

Edellä mainitussa ohjeluonnoksen kohdassa 1.2 todetaan lisäksi, että ”kansainvälisissä tilanteissa EU-asetusten säännökset sekä sosiaaliturvasopimusten sairausvakuuttamista koskevat määräykset kuitenkin syrjäyttävät niiden kanssa ristiriidassa olevat kansallisen lain säännökset.” Sosiaaliturvasopimusten soveltamisalaan kuuluu työeläkejärjestelmän etuuksien lisäksi harvoin muu sosiaaliturva, kuten sairausvakuuttaminen ja henkilöön sovellettava sosiaaliturvalainsäädäntö ratkaistaan sosiaaliturvasopimusten sovellettavaa lainsäädäntöä koskevien määräysten perusteella. Siten olisi selkeämpää todeta,

LA/Nelli Vaara

27.11.2024

että sosiaaliturvasopimusten *sovellettavaa lainsäädäntöä* koskevat määräykset voivat syrjäyttää kansallisen lain säännökset.

Ohjeluonnoksen kohdassa 2.3.3 todetaan, että ”eläkevakuutuslaitos vahvistaa YEL-vakuutetulle yrittäjälle ja MYEL-vakuutetulle maatalousyrittäjälle vuotuisen työtulon, jonka tulisi kuvastaa vakuutetun työpanoksen arvoa.” Jos Verohallinto haluaa ohjeessaan yhdistää tiedot yrittäjien ja maatalousyrittäjien työtulojen vahvistamisesta, tulisi Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan kuitenkin mainitusta virkkeestä tai muusta ohjeen kohdasta ilmetä selvästi se, että Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) vahvistaa työtulon maatalousyrittäjien osalta. Lisäksi apurahaa ja apurahansaajan vahvistettua työtuloa koskevassa ohjeluonnoksen kohdassa 2.3.4 olisi Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan hyvä mainita siitä, että vuotuisen työtulon vahvistaa apurahansaajille Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela).

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru
johtajaMaijaliisa Takanen
osastopäällikkö